

Primož Mlačnik

Tulipanova vest

Pot te zanese v stari del mesta, kjer je nevarno. Vzdolž glavne avenije so ljudje le teptali tvojo identiteto. Nikoli nisi bil prevarant, a ko te iz dveh restavracij osebe porine skozi vrata na pločnik, ker morda pod vetrovko nosiš eksplozivni jopič, pa čeprav si nekemu paru skoraj pripravil pogoje za noč spoznavnega seksa, bi domačine z užitkom prevaral in osramotil, a v prestolnici žvepleni dež pogosto pada prav na z rojstvom porjavele in na poklicne pogajalce. Noge so te prinesle v stari del mesta, kjer takšne, kot si ti, poštenjake, ki pod rokavom ne skrivajo niti zarjavelega bodala, oropajo, pretepejo ali ubijejo. Tu izgine še tisti delček identitete, ki se drži tvojega pigmenta, in nič te ne bi motilo, ko bi se Pakistancev ne držal sloves prevarantov. Obenem pa ti ne bi bilo vseeno, če bi bili mestni parki ponoči odklenjeni, osvetljeni in klopce polne gorkih parov ter perverznejšev, ki se skrivajo za grmovjem. V parku si nekoč spoznal mladega, preveč zaupnega tujca. Navduševali so ga cvetovi, zunanja ovojnica in notranji mesnati listi. Ker ga je razmerje med njimi spominjalo na žensko splovilo, je kupil cel šopek, ampak tulipani v uličnih scalinah ne dišijo, in kakor meniš, se turističnemu ozračju ne prilegajo, morda enako kot se ameriške uniforme ne ulicam Kabula. Tu, med ozkimi gotskimi kanali človeških težav, ne najdeš niti denarja niti drogiranih tujcev. Tvoje nogavice drsijo, se trgajo po rebrasti površini tlakovcev in nikakor ne moreš odmisлити mokrote, ki prodira skozi luknje v podplatih.

Na vogalu tlakovane poti fekalij in razbitega stekla, lahko da si tukaj prvič, pristopiš k skupini mladih, po nasmehu nedolžnih kakor tvoja nečakinja, ki je upirala oči v nebo, tekla za zmajem in za deset zavojev semen padla v objem škrbastega evnuha. Skušaj ravnati prijazno, nagovarjaš mlade zahodnjaške svinje – tako si želijo, da bi jih poimenoval, a tudi oni so Alahovi otroci. Ponujaš *flowers*, ponujaš *flores*, *Blumen*, ponujaš *flors*, ponujaš *cvijeće*, *Fleurs*, *Güller* – bolj kot se ti misli mračijo, bolj se trudiš prikupiti in sentiment daje tvojim očem krvav blesk kot puščavski veter. V črnino odet fant z razsodnostjo kalifa prebira sive lističe, članske kartice razposajenih. Pravi, da v njihovem klubu ne prenašajo Pakistancev, in domačini, pomešani s turisti, kakor da natanko razumejo, od kod prihaja tvoja neiskrenost, se pred konfliktom umikajo v molčečnost. Mladi so. Pri nekaterih čutiš tudi naklonjenost, čeprav ne gledajo v tvoje žilnate oči, ampak v tulipane. Kljub vsemu se ne moreš znebiti občutka, da so bogati in skopi. Njihova oblačila prekrivajo napisi. Veš, da vsaka pisava nekaj stane. Vsak napis je napis zmagovalca. Želiš si, da bi jih srečal podnevi, v parku ali pred kakšnim spomenikom. Tam bi se vstopnina podeseterila, tam bi tvoji tulipani kakor iskra med njimi zanetili veselje. Upaš. Mlada punca z nosom, ki se kakor zemeljska obla na pol poti med Perzijo in Skandinavijo ukrivi, se postavi zate. Zdaj tulipani niso več zanimivi, zdaj govori in mladi kalif boljši vanjo. *Takšen klub, Klub devic, ki velja med nami za liberalnega, si ne sme privoščiti rasizma*, biča po bradatem kalifu v črnem, *saj ni diktator, ki bi posiljeval device*, si rasizem privoščiti kar sama, a v mojih očeh zraste. Blondinec jo objame okoli ramen. Poljubi jo na teme in na usta, ki niso vajena oporekanja v tujem jeziku. To omehča v črnino odetega fanta, ki te povabi naprej pod pogojem, da rože pustiš zunaj. Ne bo šlo. Klavrno se prikloniš, svoje tulipane bi raje prepustil podganam, kakor da bi vstopil brez njih, odvrneš po angleško. Takrat se zate zavzame vsa skupina. Ker si bil nalašč nagnusen in maščevalen, se ti v drobovje naseli strah. Ogorčenje mladega kalifa že skoraj naznanja prihod modrih pasjih pretepačev. Brv tvojega nočnega življenja nevarno zaniha proti skalnati ožini, kakor že neštetokrat, a tokrat v imenu boga, na boljše. Tvoji prsti se oklenejo nevsakdanjega denarja, ki se ga nabere skoraj za steblasto debelino šopka tulipanov, ki jih drugega za drugim odlagaš v svilnate dlani plavajočih rok, ki se stegujejo iz daljave. Rože vrtijo pod nosovi in trepljanje te spominja na tvoje preminule bratrance. Mladci nate spustijo svetlobo, ki bo sijala vsaj teden dni. Bil bi pravi Pakistanec, z oproščanjem vsem Alahu zvestim, če bi skrivnostno izginil v osamo, a ne moreš zanikati dobre volje in prepada razlik, v katerega so s svojo solidarnostjo položili prvi kamen.

Tankočutnost in pijana vznesenost te vodita v prostor, kamor se ti zdi, ne zaradi vere, ampak zaradi občutka neokusnosti, ki ti ga nalaga vest, nesmiselno vstopiti, kamor so ti sprva prepovedali vstopiti, čeprav tja sploh nisi želel. V družbi na novo pridobljenih, snetljivih rojakov se znajdeš med rdečimi opečnatimi zidovi, od katerih se odbija opojni dim in *tradicija*, preslišiš besedo napovedovalke. Kakor da bi vhodna vrata označevala neviden prehod, te rojaki kot neoplojeno spolno celico pustijo samega ob odru. Kukaš skozi špranjo draperije, skozi ogromen vijoličasti himen, ki visi s stropa. *Prostor, kjer se v dobrem duhu srečujejo sosede, prijatelji, dobrodošli tujci in umetniki, ki skupaj oblikujejo interdisciplinarne ideje ...* Bobni, kitara, kontrabas, harmonika. Radovedno si ogleduješ inštrumente in maloštevilno občinstvo, ki stisnjeno kot konzervirani bambus sedi na preprostih stolčkih. Namesto da bi se zenice smukale po telesu mišičastega napovedovalca s čopom, bolščijo vate, kakor da bi vedele, ne le da tukaj nisi po svoji volji, ampak bi celo opazile azilske brazgotine, ki se skrivajo pod vetrovko in dvajset let staro temno srajco iz kašmirja. Fantje in dekleta. Ali je to mogoče, da v Klubu devic ni niti enega osivelega moškega. Vsi so tako mladi ... *Alternative sodobnemu sistemu potrošništva ...* Doma bi morali sedeti za knjigami. Mar jim je za izobrazbo čisto vseeno? *Od umetnikov in intelektualcev, ki sedijo na slonovih oklih ...* Le zakaj se jim tako mudi odrasti, se sprašuješ, ko za hrbtom zaslutiš gibanje in kmalu za tem strašen dotik – dlan, ki se proseče dotakne ramena. Himen se pretrga in na improvizirani oder zakoraka skupina glasbenikov, ki si zasluži bučen aplavz, nekaj žvižgov in skandiranih imen.

Inštrumenti sramežljivo vstopajo v igro, kot mačji smrčki ovohavajo tonski teritorij, nakazujejo možne poti v kitajskem vrtu melodij, bahajo se, glasbeniki preizkušajo svoje znanje in adekvatnost glasbil; zategujejo vijake, napenjajo strune, oblizujejo ustnice, nabirajo in goltajo slino, ogrevajo in brišejo potne dlani, vihajo rokave, za ušesa zatikajo lase in jih razpihujejo po poltenih obrazih, stiskajo in sučejo gumbe, udarjajo ob tla s podplati, nežno otipavajo, preštevajo letvice, popravljajo pasove, srajce in bluže, v spomin kličejo zven posameznih tonov in lestvic. V razkazovanju svojega pisanega repa čakajo nase in na druge.

Prostor se stemni, ti pa ne najdeš mesta zase. Misel, da bi sedel med občinstvo, opustiš. Še vedno kukaš skozi špranjo draperije in razmišljaš, da bi odšel domov. Ne moreš. Poleg tega da te glasba pomirja, ti odhoda ne dopušča vest, mili obraz betežne gospodinje iz prvega nadstropja, ki ti rož nikoli ne proda po redni ceni. Ker nimaš svojega sedeža in ker kukaš skozi draperijo, si vseskozi na očeh mladega kalifa. S tulipani bi bil manj sumljiv.

Počutiš se kot dolžnik, čeprav je bil posel pravičen. Saj z dodatnim zaslužkom vendar nisi prodal duše hudiču! Nisi kriv, da si tako navajen obtoževanja. Tvoji snetljivi rojaki iz občinstva so tulipanom odtrgali glave. Punce so si jih vtaknile v lase, fantje so si jih vložili v naprsne žepe srajc, nekateri so jim zlomili hrbtenice in si steblo kot kravate ovili okrog vratu. Neko dekle s flomastrom barva rumene cvetove. Dokončno te v verige vklene žalost, trpka žalost brezdomovince in krivda, ki jo prežemajo podobe domovine, družine, v vojni pobitih bratrancev in nečakinje, ki si jo je prilastil škrbasti princ. Niti glasba, ki postaja vedno bolj prijetna, niti kramljanje občinstva, ki popušča, te ne moreta potolažiti, čeprav oba z bogom vesta, da nisi kriv, ker si preživel in ker si želiš živeti. Nič te ne more potolažiti, a optimističen duh, ki ga telesa mladih virtuozov pretakajo v glasbila, v Klubu devic ustvari nadzemljsko atmosfero. Ravno v trenutku, ko začneš drgetati, ko tvoj ponos začne klestiti stara bolezen iz azila, se violinistka predrami iz transa in te povabi na oder. Srce ti prepoji gluhonema ljubezen, zavest, ki je pred skoraj tisoč leti pripadala Rumiju. Z ljudmi vseh socialnih statusov, etnij, ras in religij je treba ravnati enako, se prevaraš in samozavestno zakorakaš na prizorišče, ki te sprejema. Po vsem svetu berejo tvojo poezijo, prerok si, Jezus, ki pesni, plemič, ki si ga lastijo tri države.

Reflektor te oslepi. Zato ne vidiš obrazov iz občinstva. Dvomijo vate. Zavijajo z očmi, posmehljivo pokašljujejo in šepetajo v dlani, *to bo naporna kakofonija, sem za odprtost, a nisem prišla poslušat tarnanja pakistanskega klošarja, vsem nam bo pokvaril večer, kdo ga je sploh povabil na oder, kdo ga je spustil v klub?* Nekateri pripravljajo svoje snemalne naprave, neki veseljak je tako napolnjen z rasizmom, da se bo zbudil s slabo vestjo. Tebi je vseeno, saj njihovega jezika ne poznaš dovolj dobro, da bi jih sovražil. Zato žaljivke preslišiš. Vživljaš se v glasbeno spremljavo. Ritem je dober, tempo je počasen. Zapreš oči in roke izvlečeš iz žepov. S stegnjenimi prsti objameš stojalo in počasi drsiš navzgor proti mikrofonu. Ni te več strah, a v prsih se ti nabira bolečina. S pomočjo glasbene ekstaze se topiš v tekoče stanje za vedno izgubljenega, na tisoče kilometrov oddaljenega sveta, v razsežnost, kjer je sleherno hrepenenje za vedno izgubilo svoj cilj, tja, v melanholično zavetje, kjer čustev ni mogoče artikulirati, a jih vseeno tolmači brezupen poskus, kjer ogledalo tvoje duševnosti postane pomensko zaostala in nerazpoznavna paštunščina.

Kitarist je opravil s kratkim solom, bobnar zmanjša intenzivnost udarcev ter zapre zlate ustnice činel, rebrasti meh harmonike spominja na migetanje posušenega deževnika, kontrabasist se skloni k vratu inštrumenta, da bi bolje slišal zamolkle mehurčke – vsi so napravili prostor zate,

ali pa je ta prostor odprl tvoj duhovni razcep. Razkoračiš noge, vzravnaš hrbet, globoko vdihneš, glavo pomakneš niže, zgornja ustnica se rahlo dotakne hladne mrežaste konice in ... Zapoješ. Nevajenemu zahodnjaškemu ušesu se tvoj glas sprva sliši kot pridušen in podaljšan krik, ko posnemaš *glas tappa*, poetičen žanr poltonskih variacij afganistanskih žalostink, ki jih prepevajo vsi družbeni razredi. Iz tebe izbruhnejo besede kakor lapili iz tisoč let spečega vulkana. *Želim si živeti brez krivde, strahu in sramu, ponositi verige rojstva in smrti, ljubiti, ljubiti, ljubiti*. Mantra ponavljaš in iz kroga v krog spreminjaš intonacijo. Ne le da se te občinstvo navadi, snetljivi rojaki, prejšnji dvomljivci z odprtimi usti poslušajo tvojo elegijo. Glasbenike spodbujaš k raziskovanju novih čarobnosti, ki jih posedujejo njihova glasbila. Čeprav se zmedeno spogledujejo, jim je tvoje petje všeč. Siliš jih v preigravanje tonskih kombinacij, ki so na robu zmogljivosti njihovih glasbil. Kitaro spreminjaš v *rubab*, harmoniko v *harmonij*, kontrabas v *mangej*, bobne v *tablo* in violinistko v svojo zvesto spremljevalko. Kitaristovi prsti neodločno tavajo po prečkah, pogosto za manj kot desetinko sekunde pripnejo struno na nestanovitno polje. Harmonikar razteguje in krči meh, kakor da bi s približevanjem in oddaljevanjem iskanega tona skušal vzpostaviti stanje mirovanja, ki proizvaja glasbo. Kontrabasist obrača instrument in išče najmanjši interval, ki ga lahko zazna človeško uho, ti pa z zlomljenim glasom ponavljaš vulkansko mantra. *Želim si živeti brez krivde, sramu in strahu, ponositi verige rojstva in smrti, ljubiti, ljubiti, ljubiti*.

Tvoji rojaki, dobrodelni mladci, nevoščljivi poznavalci iz občinstva, padajo v absolutno ekstazo. Prisostvujejo neusklajenemu srečanju nezdržljivih elementov, in če bi se našel kdo, ki bi jih zmotil v tej nasladi, jim zaupal, da ta glasba ni nič drugega kot hrup, bi ga poteptali kot horda podivjanih živali. Napočil je čas, da spomin na tvoje petje izboljša doživetje samostojnih glasbil, ki jim daš prosto pot od *balkan swinga* do *bluesa*, *jazza* in *indie rocka*. Umolkneš.

Obstojiš. Spet si sestavljen vase, a nočeš se odpreti krivdi, sramu in strahu, pogledu mladega kalifa. Dvigaš se na konice stopal, pozibavaš z boki, otresaš z glavo, mikrofona dvigneš visoko v zrak kot baklo, ki oznanja pot razsvetljenja.

»Ti si najboljši Paki, kar sem jih kdaj srečala,« ti bobniče prebiča glas violinistke. Ni razloga, da bi te spomnila na tvojega očeta, ampak te. Njen glas ni podoben glasu tvoje matere in v njenih besedah ni ničesar, kar bi te lahko prestavilo v otroštvo, ampak te.

Kot da se v petju nisi dovolj razsrediščil, te premesti na tri tisoč metrov nadmorske višine v pakistanski narodni park, na planoto gorskega prelaza

Šandur. Na obrežju majhnega jezera sta se skozi meglice sprehajala z očetom, ki se je tam šolal za vojaka. Z mamo sta prenočila pri planšarski družini. Nisi vedel, kaj pomeni invazija Sovjetske zveze in kako dišijo ulice Islamabada, kjer si pozneje v petih letih našel in izgubil štiri najboljše prijatelje. Tvoj oče bo postal junak, toliko si že slutil, ko se je na vajinem sprehodu obnašal kot najboljši oče, kar si jih kdaj srečal.

»Se spomniš Kabula, sin, ko sem ti pravil o nazobčanem sladoledu? Vse naokrog je del istega gorovja, osemsto kilometrov daleč se razteza.«

Vedno ti je povedal več, kot te je zanimalo. Ker ga je to osrečevalo, si ga spraševal tudi o stvareh, ki si jih že poznal, saj je bilo njegovo pripovedovanje vedno nekaj posebnega. Objemal te je okoli ramen in si krajšal čas s pripovedovanjem o Hindukušu, ti pa si spotoma pobiral podolgovate kamne, ki si jih nato metal v jezero. Nikoli ti ni uspelo, da bi se kamen več kot šestkrat odbil od gladine. Pri zadnjem metu tistega dne se je tvoj pogled ustavil na drugi strani jezera. Čeprav si spregledal, da se je kamenček odbil osemkrat, si zagledal nekaj pomembnejšega, mogočno gorsko mačko.

»Oče, glej, ris!«

»Pssst! Tiho! To ni ris,« te je oče zgrabil za nadlaket in počepnil, »to je snežni leopard, sine, poglej, kakšen rep ima, mišičast in širok kot cev. Z njim lažje skače, tudi desetmetrske grape preskoči. Poglej, kako velike šape ima. To je zato, da se mu sneg ne ugreza.«

»Zakaj pa šepetaš?« si se razburil in mačka se je ustavila ter našpičila uhlje.

»Tišje, tišje! To je nevarna žival! Tiho morava biti, da ga ne prestrašiva. Zelo redko zaide v vasi, najbrž išče plen. Po navadi se raje skriva po skalnatih pobočjih, mislim, da je lačen. To je nočna žival, zagotovo je lačen,« je zaskrbljeno odvrnil oče in se dvignil iz počepa.

Leopard vaju ni opazil. Spustil je uhlje in nadaljeval pot vzdolž jezera. Oče te je pocukal za rokav in ti tako dal vedeti, da je čas za odhod, tebe pa je nevarna žival, ki se boji ljudi, začela zanimati.

»Ali snežni leopard glasno rjove?«

»Sploh ne rjove. Snežni leopard ne more rjoveti, daj, greva,« je odvrnil oče, ki se je spomnil nauka iz lokalnih pripovedk, v katerih je leopard tudi z manjšo kozo v gobcu hitrejši od človeka. »Če je sposoben loviti na strmini, navzdol po drobljivi skorjasti skali, potem naju lahko na ravnini zlahka ujame. Če naju zagleda in se spusti v dir okrog jezera ...«

»Zakaj se pa potem skriva po gorah,« si vprašal, ko te je oče zgrabil za roko in pospešil proti cesti.

»Ker ga je strah,« sta zavila v kritje med redko drevje in oče je hodil tako hitro, da si moral teči.

»Zakaj ga je strah,« si se ozrl čez ramo, da bi še enkrat videl leoparda, in tudi tebe je postalo malo strah, ker je izginil z obrežja. Oče ti ni odgovoril. Zavihtel te je predse in te tako gnal, dokler nista prišla do ceste in se začela vzpenjati po poti nazaj do kasarne. Vso pot je molčal, ti pa si na glas ponavljaj vse, kar si se naučil o snežnem leopardu, in postavljaj vprašanja, ki jih je preslišal. Ko sta se povzpela na majhno ovinkasto ravnino sredi griča, se je obrnil in ti pokazal razgled nad jezerom in pogled na gorovje Hindukuš. Postal je boljše volje in s tvojim kazalcem pokazal v daljavo.

»Vidiš tisto oranžno liso, sin, vidiš?«

»Vau, kaj pa je to?«

»To so tulipani, sin, vsaj tisoč jih tam raste,« ti je odgovoril, upajoč, da si že pozabil na leoparda.

»Rekel si, da se skrivajo po gorah, ker se bojijo, in da ne znajo rjoveti? Zakaj se bojijo,« si pripomnil.

»Me ne boš vprašal, zakaj ne znajo rjoveti,« se je njegov kosmati obraz razprl v kisel nasmeh. Prijel te je pod pazduhami, te dvignil v zrak in nekajkrat zavrtel po zraku, da se vama je smejalo.

Čez dolino je zatulila sirena in oče te je spustil iz rok.

»Sin, nazaj morava, čakajo me,« se je zresnil in še z večjo vnemo narekoval tempo navkreber. Začel si se cmeriti. Malo zato, ker sta hodila preveč hitro, malo zato, ker ti ni odgovoril. Tvoje prošnje je preslišal, najbolj pa te je peklo, da nisi imel pojma, o čem razmišlja.

Na vrhu griča se je pot razcepila. Dvesto metrov stran, levo, je stala kasarna, vdrta v skalnato steno, neopazna. Pred njo so stali topovi, poleg katerih so se v vrsto zbirali moški z rutami. Na desno je bila pot speljana do planšarjev, kjer te je čakala mama. Oče se je ustavil, ti z lic pobrisal posušene solze in rekel:

»Pozdravi mamo, povej ji, da pridem zvečer. Te še vedno zanima, česa se bojijo snežni leopardi?«

Pokimaš.

»Bojijo se, da bi jih človek ujel v kletke in zaprl v živalski vrt. Si zdaj zadovoljen?« se je nasmehnil. Že se je obrnil, da bi odšel na zbor, ko te je spet premagala radovednost:

»Ampak zakaj, saj bi imel v živalskem vrtu veliko prijateljev?«

»Ker noče imeti prijateljev!« se razburi oče.

»Ampak zakaaaaj?« si spet na robu joka, saj nočeš, da bi se oče pridružil moškim, ki popoldne streljajo s puškami in topovi.

Grobo razklene tvojo dlan, in še preden bi se utegnil spet cmeriti, ti s hripavim glasom zabiča:

»Spusti me, delo imam! Pojdi k mami in pozabi na prekletega leoparda! To je samotarska žival. Sam živi in sam umre. Takšno naravo mu je dal bog. Živalskega vrta ne mara, ker bi tam živel dlje. Si zdaj zadovoljen? Si slišal dovolj? Obljubim, da te bo zabolelo, če znova spregovoriš o leopardu. Pojdi zdaj! Izgini!«

V ušesu te zaboli žvenket udarca po kreš čineli, ki poudari zadnji ton in te prestraši. Sprva se ti zdi, da se glasbeniki na ves glas smejujejo, ker si se na poti nazaj do planšarske domačije olajšal za skednjem, ne da bi si obrisal zadnjico. Ko se svetloba z odra razlije čez prostor, ugotoviš, da se glasbeniki smejujejo od sreče, ker ne morejo verjeti, da so se popolnoma ujeli tudi v zaključku in da je epileptičnega napada konec. Komaj se skobacaš na noge, še vedno se tresesh. Zmeden si in utrujen od nasilja desetletja pozabljenega spomina, ki bi ga rad podaljšal in ohranil, a zavest se vrača v stanje afazije in obdelovanje splošnih vtisov bo kmalu požrlo očetove besede, podobe Šandurja in preblisk snežnega leoparda. Ko bi ne pozabil vsega, čemur si bil v življenju priča, bi se tudi ti z glavo naprej vrgel čez skalnato strmino. Tako ne boš nikoli izvedel, da na poti do kasarne nisi jokal, ker je oče pred tabo skrival leopardje skrivnosti. Zbadal si ga zaradi njegovih siromašnih vojaških škornjev in on je bil tisti, ki mu je šlo na jok. Arheologi za tistim skednjem ne bi našli človeških sledi. Do domačije, maminega objema in skodelice čaja si neustavljivo tekkel. Očeta nisi ubogal. Skril si se za grmovje in opazoval dogajanje pred kasarno. Tvojega očeta so postavili šest korakov pred četo. Mislil si, da tako ravnajo s heroji, dokler ga ni možki s črno nogavico na glavi kaznoval z bičem.

Smeh glasbenikov se zlije s ploskanjem ljudi iz prve vrste, ki eksplodirajo s sedežev. Misleč, da je tvoje opotekanje izraz oponašanja vrtoglavice, del predstave, jim sledijo tudi drugi. Ploskajo in ploskajo. Nekaterim tečejo solze, šaljiva temnopolta intelektuala te z dvignjeno roko nacistično pozdravi, neka druga ženska strganih kolen se vživi v vlogo duhovnika na pogrebu in te poškropi z vodo. Ljudje se povzpnejo na oder, čestitajo glasbenikom in otipavajo njihova glasbila. Želijo si biti tudi v tvoji bližini, ker si jim tako nežno zlomil srce, a si ne upajo pristopiti. Skozi vijoličasti himen se na oder povzpne tudi črni kalif:

»Tvoj nastop je bil terapijski,« se opraviči z rokami, ki ne najdejo mesta dotika in ti nazadnje z rahlim udarcem pod rebra razodenejo nehlinjeno spoštovanje.

»Si v otroštvu obiskoval glasbeno šolo?« te skuša zvleči v pogovor, ko med vaju stopijo glasbeniki, ki so medtem že odložili inštrumente na stola ob steni. Zgrabijo te za noge in dvignejo na ramena. Postane ti slabo,

a ne moreš se upirati. Glava ti omahne na prsi, in ko začnejo poplesavati v krogu, za nekaj trenutkov izgubiš zavest. Dolgo slišiš le glasbene odmeve iz lokalne radijske postaje.

»Zlati zmaj, samo za legende,« ti natakarc ponudi kozarec piva in sploh ne opazi, da ti je spolzel iz rok na tla, kjer se je razbil. Sname klobuk in izvleče podstavke z wi-fi kodo, ki ti ga vtakne v žep.

Komaj te glasbeniki odložijo poleg draperije, kjer si skušaš odpočiti, se nekdo za točilno mizo dere: *Paki, Paki, Paki*. Eden od treh zavaljenih moških sname svojo livrejo in kruli, da bo kupil dvanajst buteljk in da lahko kadar koli prisedeš, *če le dedci v Burmi pijejo vino*, s prstom pokaže na sprane bankovce z vsega sveta, ki so z žeblički pritrjeni na robove polic z žganimi pijačami.

Pogled ti zakrije manjša skupina ljudi, v kateri prepoznaš postavnega napovedovalca s čopom. Jočejo. Hlipajo. Objemajo se. Prosijo odpuščanja. Pripovedujejo si o otroških travmah, ki so usodno vplivale na njihova življenja. Spremenili jih bodo. Soočili se bodo s svojimi strahovi. Omenjajo katarzo in magičnost današnjega večera. Pogoltnili so ponos. Fasciklov z zamerami ne bodo več reciklirali. Sosedom, prijateljem, družini – vsem bodo povedali, kako jih imajo radi. *Kako daleč bi prišli, če bi rinili z glavo skozi zid?* Odslej bodo reciklirali steklo in plastiko. Pili bodo le ustekleničeno vodo in izogibali se bodo mesu. Zdaj bodo pripravili poročno vzdušje, Klub devic bodo okrasili za rojstvo dvojčkov.

S stene so sneli slike Nicka Cava, Micka Jaggerja, Iana Curtisa in enaindvajset drugih, da se med rajanjem ne bi razbile. Na žebličke so obesili zbirko nedelujočih stenskih ur, ki merijo čas svetovnih prestolnic. S škarjami režejo modrce, ki so se zatakneli za krilca stropnega ventilatorja – nanj nameščajo kroglo z dvestotimi steklenimi zrcni. Glasba iz pajčevinastih zvočnikov postaja glasnejša in mladi pari se že oblizujejo po kotih.

Bruhaš. Postepileptični ples ti je dobro del ravno toliko, kot bi mački ugajala centrifuga pralnega stroja. Duši te. Zrak. Ne moreš vstati. Padeš na kolena. S pomočjo rok se kakor snežni leopard začneš plaziti proti izhodu. Z glavo in boki zadevaš ob koničasta kolena. Stopala se ti zapletajo med tuje noge. Bolan si, nemočen in osramočen, a nihče te ne opazi. Nihče ti ne pomaga. Počutiš se, kot da nikdar ne bi obstajal. Pel si z vso močjo, dokler ni Rumi v tebi preminil. Morda jih je strah? Morda je zate zmanjkalo kletk v tem živalskem vrtu, kamor celo plemenite mačke prihajajo prostovoljno?

Nekaj metrov od vhoda v Klub devic, kjer se končajo sledovi cvetov, opaziš vrečko iz samopostrežne trgovine, v kateri si nosil tulipane. Iz nje posrkaš kapljice vode, ki so ostale v zgubanih koticah. Še vedno diši.

Nadeneš si jo na glavo – zdaj si mudžahid. V čeljustih začutiš ščemenje. Debelijo se – postajaš snežni leopard. Dlani se lepo prilegajo tlakovcem in čisto nič ti ne drsi. S pomočjo kovinskega stojala za kolesa sezuješ razcapane čevlje. Lačen si, ampak ulica je mračna in dolga kot podzemni rov. Po ulicah se plazi na stotine takšnih, kot si ti. Niti Alah ne ve, v kateri smeri je tvoja mansarda in katera pot je varna. Ustaviš se in pogledaš v nebo. Luna je črna. Severa ni. Nad celino se zbirajo razburkani oblaki, gosti kot neprebojni jopič. V vetru zaduhaš mešanico znanega vonja tulipanov in nečesa ostudnega, a blazno opojnega. Prodajalka je umrla, sama na prepihu balkona. Zdaj je plen, ki čaka nate, mrhovina za razkol. Polašča se te živalski nagon. Od trtice se ti prek hrbtenice vse do sredine oči razrašča krčevita bolečina. Iz kože ti poganja gosta dlaka, čeljust kosteni, prsti se debelijo, nohti se zgoščajo v črne roževinaste izrastke.

Zarjoveš.